

İLKOKUL 1. SINIF ANADİL ÖĞRETİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TÜRKİYE VE AVUSTRALYA

Oktm. Serkan Padem
Düzce Üniversitesi
serkanpadem@duzce.edu.tr

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de uygulanmakta olan ilkökul 1. Sınıf düzeyi anadil öğretim programını (Türkçe), dünyada eğitim sistemlerinin kalitesi ve uluslararası performans göstergeleri bakımından en üst sıralardaki bir ülke olan Avustralya ile programların genel amaçları ve temel beceriler boyutlarında karşılaştırmak ve bu karşılaştırmadan elde edilen veriler ışığında Türkiye’deki anadil eğitim sürecine yönelik önerilerde bulunmaktır. Bu araştırmanın evrenini OECD ülkelerinin anadil eğitim programları ile ilgili resmi dokümanlar oluşturmuştur. Uluslararası sınavlarda ortalamaların altında yer alan Türkiye ile aynı sınavlarda en üst sıralarda yer alan Avustralya’ya ait ilgili dokümanlar örneklem olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden bir olan doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler belirlenen amaç ve amaca uygun alt problemler ışığında çözümlenerek yeniden düzenlenmiş ve karşılaştırılmıştır. Türkiye ve Avustralya anadil öğretim programları araştırmanın amacında belirlenen tüm boyutlar Türkiye ile karşılaştırmalı olarak bilgiler, tablolar ve şekillerden yararlanılarak değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Türkiye, Avustralya, Anadil Öğretim Programı.

THE COMPARISON OF FIRST GRADE MOTHER TONGUE CURRICULUM: TURKEY AND AUSTRALIA

Abstract

The goal of this study is to compare Turkish elementary school curriculum with one of the world’s top achiever countries- Australia under the dimensions of general purposes and basic skills of the curriculum and to come up with some suggestion by using the data obtained from the study. The population of this study is composed of the documents related to mother tongue education curricula of OECD countries. Documents related to Turkish curriculum and Australian English language curriculum were selected as samples. Document analysis was made use of as method to analyze the data. The finding were rearranged under related topics in related tables and necessary comments and recommendations were given related to the subtopics mentioned in the purpose of the study.

Keywords: Turkey, Australia, Mother Tongue Curriculum.

GİRİŞ

Anadil ve Anadil Eğitimi

Dünyada beş bin ile yirmi bin arasında dil konuşulur ve her bir dil eşsiz bir dünya görüşünü, düşünce tarzını ve kültürü yansıtır (Kuper, 2003). Bir anadil, insanoglunun birincil kimliğinin ifadesidir. Kişinin etrafındaki dünyayı algıladığı ve ilk kavramsal şekillendirmelerini gerçekleştirdiği dildir. Anadil çocuğun diğer çocuklarla ve etrafındaki diğer yetişkinlerle bağlarını oluşturduğu bir araçtır (Pattanayak, 1986). Bireyin yaşamının ilk evrelerinde çocuğun anadildeki yetkinliği, hayatının geri kalanındaki başarısında ya da başarısızlığında önemli rol oynayacaktır. Anadil eğitiminin sağlıklı olduğu bir sistem, toplumun tüm katmanlarından gelen bireylerin eğitime ulaşmasının yolunu daha da açacağından bir ülkenin gelişmesi ve ilerlemesine dolaylı olarak katkı sağlayacaktır (Gacheche, 2010).

Her bir dil biriciktir ve bir ülkenin kendi kültürünü, alışkanlıklarını ve o ülkenin kendine özgü kimliğini yansıtır. Anadil ve anadil eğitimi bireyin gelişiminde en önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Çocuk anne ve babasıyla, aile bireyleriyle, akrabalarıyla, arkadaşlarıyla olduğu kadar kendi geçmişi, geleceği ve kültürüyle de anadili sayesinde iletişim kurar. Sağlıklı bir anadil eğitimi çocuğa gerçek bir aidiyet duygusu verir. Her türlü dil öğrenmelerinin temelini oluşturur ve okul başarısının önemli bir değişkenidir (Thomas ve Collier, 1997).

Her türlü öğrenme faaliyeti, bireyin sahip olduğu dil yeterliklerinin niteliği doğrultusunda olumlu ya da olumsuz bir ivme kazanmaktadır. Diğer bir deyişle dil, bireyin öğrenme potansiyelini artıran ya da azaltan bir değişken olarak ortaya çıkabilir. Öğrenenin algılama düzeyini belirleyen unsurlar arasında, anadilindeki mevcut yeterlik düzeyi hatırı sayılır bir yere sahiptir. Yazının icadıyla birlikte eğitimin içinde “formel eğitimin” payı giderek artmıştır. Böylelikle eğitim, konuşma ve anlaşma aracı olan dili eğitimin merkezine alarak şekillenmeye başlamıştır(Kılıç, 2002).

Dil bir kültürün can damarı olarak görülebilir. Her kültürde düşünmenin, hayal kurmanın, iletişim ve gelişimin temel aracı dildir. Bu nedenle, dil yaşamın kalitesini belirleyen bir unsurdur. İnsanlar dil becerilerinin elverdiği ölçüde hayatlarına anlam katabilir. Dildeki yeterlilik sosyal ve bilişsel yeterlilikleri destekler, yetersizlik ise sosyal ve bilişsel sorunlara yol açabilir. Bu nedenle anadil eğitimi her ülkede eğitim sisteminin öncelikli ve temel görevlerinden biridir. Ülkemizde birçok araştırma anadil eğitiminin genel anlamda ya da anadil eğitiminin bazı özel alanlarında başarısızlığını ortaya koymaktadır (Ozil ve Tapan, 1991; Yalçın, 1994; Aksan, 2004; Şahin, 2007; Karadağ ve Gültekin, 2007; Durukan ve Alver, 2008; Tok ve diğerleri, 2008; Özbay,2010).

Ülkemizdeki Türkçe öğretim programına bakıldığında, “öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri sözlü iletişim, okuma ve yazma ile ilgili dil becerilerini ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini sağlayacak şekilde bilgi, beceri ve değerleri içeren bir bütünlük içinde yapılandırılmıştır.”.(MEB, 2015) ifadelerinin yer aldığı görülmektedir. Okullarda verilen dil eğitiminin temel amacı, öğrencilerin buldukları sınıf seviyesinin kazanımlarına uygun olarak okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerini kazandırmak ve etkili bir şekilde kullanmalarını sağlamaktır. Dil bilgisi öğretimi çalışmaları da bu temel amaca ulaşılabilmede gerekli bilgi ve becerileri kazandırma gayesiyle yürütülmesi gerekmektedir. Yani dil bilgisi öğretimi başlı başına bir amaç değil, dilin kurallarının kazandırılmasıyla becerilerin etkin kullanılmasına aracılık edecek önemli bir araçtır. Bu açıdan dil bilgisi konu ve kuralları öğrenme ve öğretme süreci etkinlikleri içerisinde becerilerden kopuk ve soyut dil alıştırılmaları şeklinde değil, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin etkin kullanımına hizmet edecek bir amaç ve işlevde öğrenilmesi sağlanmalıdır. Kısaca tekrar etmek gerekirse, Türkçe derslerinde dil bilgisi alanı bir amaç değil, dil becerilerinin kazanılmasında ve etkin kullanımında işlevi sezdirilecek farkındalık kazandırılacak bir rezerv alandır (Göçer, 2015).

Türkiye’de resmi anadil Türkçedir ve bu dilin özellikleri, kuralları da yine okullar aracılığıyla insanlara öğretilmektedir. Resmi anadilimiz Türkçe olduğu için Türkçe de okuldaki derslerin anasıdır, çünkü hem bütün derslerle ilgilidir, hem en fazla ders saati olan derstir, hem de bu derste başarı çocuğun diğer derslerdeki başarısını olumlu yönde etkilemektedir. Hatta çocuğun bu derste durumu, onun ileriki hayatında da belirleyici rol oynamaktadır (Demirbaş,2007).

Yapıcı (2004) “Bir İngiliz, İngilizce olduğu için vardır. Bir Ermeni, Ermenice olduğu için vardır. Bugün Sümerce konuşulup yazılmadığı için bir Sümer’in varlığından söz edilemez. Her ulus dili sayesinde vardır. Bu bağlamda ana dili eğitimi ve öğretimi, bir dersin ya da bir eğitim-öğretim etkinliğinin ötesinde bir konudur. Bu durum; ana dilini, özel, vazgeçilmez, güvenliğe denk stratejik bir değer hâline getirmektedir. Başka bir deyişle ana dili eğitimi ve öğretiminin, sadece bir öğretim programına indirgenemeyecek kadar yaşamsal bir fenomen olduğunu kabul etmek durumundayız. Bir eğitim sisteminde bütün dersler ve etkinlikler gerekirse ertelenebilir veya bu derslerin içeriği isteğe göre değiştirilebilir. Fakat ana dili ile ilgili ders ve etkinlikler ne kaldırabilir ne de ertelenebilir. Bu bağlamda, ana dili eğitimi ve öğretimini, her ulusun geleceğini yakından ilgilendiren bir eğitim-öğretim sorunu olarak değerlendirmek gerekir” diyerek ana dil öğretiminin ciddiyetini gözler önüne seren oldukça keskin ifadelerle anadil öğretiminin önemini gözler önüne sermektedir.

Türkçe öğretimindeki eski uygulamalarda geleneksel ve davranışçı yöntemlerin uygulandığı, yeni Türkçe öğretim programında ise yapılandırıcı yaklaşımın yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Yapılandırıcı Türkçe

öğretimiyle öğrencilerin dil, zihinsel, bireysel ve sosyal becerilerini geliştirmeye ağırlık verilmiştir. Böylece, ülkemizin geleceğine yön verecek olan bireylerin okuyan, anlayan, düşünen, araştıran, sorgulayan, sorun çözen, dil, zihinsel ve sosyal becerilerini geliştiren, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan niteliklerle yetiştirilmesi amaçlanmıştır (Güneş, 2013). Ancak hemen hemen her alanda olduğu gibi Türkçe öğretimi alanında da programın kapsayıcılığı sorgulanmış ve anadil öğretiminde bakış açılarının çok daha geniş bir yelpazeye hitap etmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Türk Milli Eğitim Sisteminin, son yıllarda Cumhuriyetimizin kuruluşunda amaçlanan nitelikte insan gücü yetiştirebildiğini söylemek güçtür. Özellikle Türkiye'nin son yıllarda katıldığı uluslararası sınavlardan elde edilen sonuçların, her alanda gelişme kaydeden ve vadeden ülkemizin hak ettiği olduğu söylenemez. PIRLS (2001), Dünya Bankası Türkiye Raporu (2015) ve PISA (2012) gibi uluslararası araştırmalar ülkemiz eğitim sisteminin yetersizliğini ortaya koymaktadır.

PIRLS 2001'e katılan ülkeler arasında en yüksek başarı puanına sahip olan ülke İsveç'tir. Hollanda, İngiltere ve Bulgaristan başarı sıralamasında bu ülkeyi takip etmektedir. Kanada, Litvanya, Macaristan, Amerika Birleşik Devletleri, Almanya ve İtalya diğer ülkelerin pek çoğundan daha iyi bir performans göstermiştir (MEB, 2003). PIRLS'te ülkemiz 35 ülkenin yer aldığı, dördüncü sınıflarda yürütülen "Uluslararası Okuma Becerileri Gelişim Projesinde" 28. sırada yer almıştır. Ulusal araştırmalarda benzer sonuçlar vermiştir. EARGED tarafından 2002 yılında Türkiye genelinde, 47 ilden 573 ilköğretim okulunda 112.000 öğrenciye uygulanan Başarı Belirleme Sınavı sonuçları eğitim sistemimizin köklü bir yeniliğe ihtiyaç duyduğunu ortaya koymuştur (Şahin, 2007).

PISA'da okuryazarlık bilgiyi anlamaya ve iletmeye yarayan araç olarak tanımlanır. Okuma becerisi ise okumanın etkin bir şekilde belirli bir amaca ve göreve yönelik olarak gerçekleştirilmesidir. Okuma becerisi üç boyutta ele alınmaktadır; metin, okurun metne yaklaşımı ve metnin kullanım amacı. Okuma becerisinde metin çözümleme, sözcük bilgisi, dilbilgisi, dilbilimsel ve metinsel yapı ve özellikler ve gerçek yaşam hakkında bilgi sahibi olma önemlidir. Yazılı metinleri anlama, kullanma, yansıtma ve metne ilgi duyma PISA okuma becerilerinin temel unsurlarındandır (MEB, 2013). 2012 yılında yapılan PISA sınavının okuma alanında OECD ülkelerinin ortalaması 496 iken Türkiye 475 puanla ortalamanın altında yer almıştır. En iyi performans sergileyen ülkelerin başında Çin (570) gelirken, Kanada (523) ve Avustralya (512) gibi ülkelerin performansı da tüm alanlarda olduğu gibi okuma alanında da oldukça iyi düzeydedir.

Dünya Bankası 2015 yılı Türkiye raporunda eğitim bölümünde Türkiye'deki mevcut okuma- yazma becerisine yönelik değerlendirmeleri aktarırken "Türkiye'deki 15 yaş grubu öğrencilerin yaklaşık yüzde 22'si okuduklarını analiz edebilmeleri ve anlayabilmeleri için yeterli düzeyde iyi okuyamamaktadır, dolayısıyla OECD tarafından "fonksiyonel olarak okuma-yazma bilmiyor" olarak nitelenmektedir" ifadelerini kullanmaktadır. Tüm dünyada anadil eğitimi üzerine hummalı çalışmaların yapıldığı bir çağda, uluslararası alanda ülkemizi gösterdiği performans anadil eğitimi üzerine yeniden düşünmemizin ve gerekli önlemleri almamızın ne kadar elzem olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de uygulanmakta olan ilkökul düzeyi 1. sınıf anadil öğretim programını (Türkçe), dünyada eğitim sistemlerinin kalitesi ve uluslararası performans göstergeleri bakımından en üst sıralardaki bir ülke olan Avustralya ile öğretim programının genel amaçları ve alt alan ve becerileri bağlamında karşılaştırmak ve bu ülkeden elde edilen veriler ışığında Türkiye'deki anadil eğitimi sürecine yönelik önerilerde bulunmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevaplar aranacaktır:

1. ilkökul Türkçe öğretim programıyla Avustralya ilkökul anadil öğretim programının;
 - a. genel amaçları
 - b. temel becerileri arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Bu araştırmadan elde edilecek olan bilgiler, Türkiye'deki formel eğitimin ilk basamağını oluşturan ilkökul düzeyinde verilen anadil eğitiminin uluslararası ölçekte iyi performans sergileyen bir ülke ile kapsamlı bir karşılaştırma olanağı verecek olması bakımından önemlidir. Bu bağlamda, öncelikle Türkçe eğitiminin program boyutları açısından karşılaştırmalı olarak incelenecek olması ülkemizdeki Türkçe öğretim programının genel amaçlar ve beceriler boyutlarında uluslararası platformlarda iyi işler yapan ülkelere nazaran hangi konumda

olduğunu, avantajlı ve dezavantajlı kısımlarını karşılaştırmalı olarak gözler önüne sereceğinden, program geliştirme faaliyetlerinden sorumlu olan birimlere detaylı bir bakış açısı sunması beklenmektedir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada var olan bir durum çeşitli kaynaklardan elde edilecek olan verilerle karşılaştırmalı bir şekilde ortaya konulacağından tarama modeli kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini OECD ülkelerinin anadil eğitim programları ile ilgili resmi dokümanlar oluşturmaktadır. Bu çalışmada zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumları derinlemesine çalışılmasına imkân veren amaçlı örnekleme yöntemlerinden aşırı veya aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda uluslararası sınavlarda ortalanın altında yer alan Türkiye ile aynı sınavlarda en üst sıralarda yer alan Avustralya'ya ait ilgili dokümanlar örneklem olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden bir olan doküman analizi (document analysis) yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Geleneksel olarak belge çözümlenmesi, tarihçilerin, antropologların ve dilbilimcilerin kullandığı bir yöntem olarak bilinir (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Bu bağlamda bu araştırmanın amacına en uygun veri toplama yöntemi olarak doküman analizinin kullanılması araştırmanın hedeflediği çıktılara ulaşmanın en iyi yolu olarak görülmektedir.

Araştırmada veri kaynağı olarak Türkiye ve Avustralya Kanada ülkelerinin anadil öğretimi programları ilgili resmi belge, kitap, tez, makale, dergi, seminer ve proje raporları gibi basılı bilimsel kaynaklarına ek olarak ülkelerin eğitim bakanlıklarının ve eğitim ağlarının elektronik sayfalarından yararlanılmıştır. Bu bağlamda karşılaştırma yapılacak iki ülkenin anadil eğitim programları ile ilgili temel dokümanlar;

1. Türkçe Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı (MEB, 2015)
2. The Australian Curriculum for English, 1-4, Version 8.5 (ACARA, 2015).

Verilerin Analizi

Bu çalışmada verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Betimsel analiz; betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve bulguların yorumlanması olmak üzere dört aşamadan oluşmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Araştırma sonucunda elde edilen veriler belirlenen amaç ve amaca uygun alt problemler ışığında çözümlenerek yeniden düzenlenmiş ve karşılaştırılmıştır. Türkiye ve anadil öğretim programları araştırmanın amacında belirlenen tüm boyutlar çerçevesinde Türkiye ile karşılaştırmalı olarak bilgiler, tablolar ve şekillerden yararlanılarak değerlendirilmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırmanın iç geçerliğini sağlamak amacıyla derinlik odaklı veri toplama ve uzman incelemesi stratejilerine başvurulmuştur. Araştırmada dış geçerliği sağlamak için ise ayrıntılı betimleme ve amaçlı örnekleme stratejilerinden faydalanılmıştır. İç güvenilirliği sağlamak amacıyla, araştırmada özellikle verilerin kodlanması sürecinde kavramsallaştırma ve verilerin sonuçlarla ilişkisinin kurulması noktasında tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Dış güvenilirliği sağlamak amacıyla da ham verilerle ulaşılan yargı ve yorumların uyumu uzmanlar tarafından teyit incelemesine tabi tutulmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde Türkiye ve Avustralya 1. Sınıf anadil öğretim programlarının genel amaçları karşılaştırılmıştır. Tablo 1’de Türkiye ve Avustralya anadil öğretim programındaki benzer ifadeleri içeren amaç cümleleri birbirinin karşısına gelecek şekilde yerleştirilmiş ve benzerlik içeren ifadeler eğik ve altı çizili olarak verilmiştir.

Tablo 1: Genel Amaçlar

Türkiye	Avustralya
Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmak Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmalarını sağlamak	Anlam oluşturmak için yazılı ve sözel şekillerde ve dil bilgisel olmayan şekillerle birleştirerek Standart Avustralya İngilizcesinin nasıl kullanıldığını anlamak
Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan , girişimcilik ve sorun çözme yeteneğine sahip bireyler yetiştirmek	Duyguları harekete geçirmek, bilgiyi aktarmak, fikirler oluşturmak, diğerleriyle iletişim kurmak , eğlenmek, ikna etmek ve tartışmak için tüm çeşitlenmeleriyle İngiliz dilini takdir etmek, kullanmak, ondan zevk alma ve onun zenginliği ve güçlü olduğu algısını geliştirmek
Bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan ve yorumlayan bireyler yetiştirmek	Doğruluğu, akıcılığı ve amacı olan bir dizi bağlamla artan bir şekilde karmaşık hale gelen sözlü, yazılı ve çok boyutlu metinleri dinlemeyi, okumayı göz gezdirmeyi, konuşmayı, yazmayı, oluşturmayı ve üzerine düşünmeyi öğrenmek
Haklarını ve sorumluluklarını bilen, öz güveni yüksek , çevresiyle uyumlu, görüş ve tezlerini gerekçe ve kanıtlarla destekleyerek yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen bireyler yetiştirmek	Kendinden emin bir şekilde iletişim kuran, hayal gücü yüksek ve bilgi sahibi vatandaşlar yetiştirmeye yardımcı olur.
Okuduklarını anlayarak eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirebilen, sentezleyebilen, okuma ve öğrenmeden zevk alan, okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmak; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmek	Duyguları harekete geçirmek, bilgiyi aktarmak, fikirler oluşturmak, diğerleriyle iletişim kurmak, eğlenmek, ikna etmek ve tartışmak için tüm çeşitlenmeleriyle İngiliz dilini takdir etme, kullanma, ondan zevk alma ve onun zenginliği ve güçlü olduğu algısını geliştirme
Bilgi teknolojilerini güvenli bir şekilde kullanarak bilgi edinme, oluşturma ve paylaşım becerileri gelişmiş bireyler yetiştirmek	Duyguları harekete geçirmek, bilgiyi aktarmak
Sözlü iletişim, okuma ve yazma becerilerini geliştirmek	Doğruluğu, akıcılığı ve amacı olan bir dizi bağlamla artan bir şekilde karmaşık hale gelen sözlü, yazılı ve çok boyutlu metinleri dinlemeyi, okumayı göz gezdirmeyi, konuşmayı, yazmayı, oluşturmayı ve üzerine düşünmeyi öğrenmek
Düşünme, anlama, sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişki kurma, eleştirme, tahmin etme, yorumlama, analiz-sentez yapma ve değerlendirme becerilerini geliştirmek	Analiz etmeyi, anlamayı , iletişim kurmayı ve diğer kişiler ve etraflarındaki dünya ile ilişkiler inşa etmeyi öğrenir.
Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmak; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmek	Kendinden emin bir şekilde iletişim kuran, hayal gücü yüksek ve bilgi sahibi vatandaşlar yetiştirmeye yardımcı olur.
Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duygu ve düşüncelerini güçlendirmek, Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî	Avustralya’nın yerli Aborijin halkı Avustralya toplumuna, çağdaş edebiyatına ve edebi mirasına, bilgi, gelenek ve deneyimleri kendilerine has temsil etme ve aktarmalarıyla katkı sağlamıştır. Avustralya

ve evrensel değerleri tanımlarını sağlamak.

İngilizce Öğretim Programı bu katkıya değer verir; saygı duyar ve bu katkıya araştırmaya devam eder. Bu program ayrıca Avustralya'nın Asya ile bağlantılarına da vurgu yapar.

Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal, estetik ve sanatsal değerlere önem vermelerini sağlamak; millî duyu ve düşüncelerini güçlendirmek,

Metinlerin estetik yönünü araştırma ilgi ve becerileri ile edebiyatı takdir etme duygusunu geliştirebilmek

Tablo 1'de görüldüğü üzere Türkiye ve Avustralya anadil öğretim programında birbirine yakın ifadeler oldukça fazla rastlanmaktadır. Türkçe öğretim programındaki ifadeler daha teknik bir dille kaleme alınmış gibi gözükürken, Avustralya anadil öğretim programında daha yalın bir dil tercih edilmiştir. Türkçe öğretim programı dilin şekilsel yönünün öğrenilmesine daha fazla vurgu yaparken Avustralya anadil öğretim programı dilin felsefi ve mantıksal yönünün kavranılmasına daha fazla önem vermiştir. Ayrıca, Türkçe öğretim programında yer almayan ancak Avustralya programında kendine yer bulan bir öge de edebiyat ve edebiyata yönelik yapılan çalışmalar olarak göze çarpmaktadır.

Tablo 2, Türkçe öğretim programı ile Avustralya anadil öğretim programını alt alan ve becerileri açısından karşılaştırmaktadır.

Tablo 2: Türkçe ve Avustralya Anadil Öğretim Programı Alt Alan ve Becerileri

Türkiye	Avustralya
Sözlü İletişim: Türkçenin estetik zevkine vararak ve zengin söz varlığından faydalanarak kendilerini doğru ve rahat ifade edebilmek, sosyal hayatta karşılaşılabilecek sorunları konuşarak çözebilmek, yorumlayıp değerlendirebilmek	Dil: İngiliz dilini bilme
Okuma: Yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde okuyabilmek, okuduklarını değerlendirip dönemin zihniyetini, kültürel, ekonomik, sanatsal, siyasi, ahlaki vb. değerleri nasıl yansıttığının farkında olarak okumayı bir alışkanlık hâline getirmek	Edebiyat: Edebi metinleri anlama, takdir etme, yorum yapma, analiz etme ve oluşturma
Yazma: Duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimleri ile bir konuda görüşlerini ve tezlerini dilin imkânlarından yararlanarak yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır	Okuryazarlık: İngilizce kullanım repertuarını geliştirme

Tablo2 'de görüldüğü üzere hem Türkçe öğretim programı hem de Avustralya anadil öğretim programı üç adet alt alan becerisinden oluşmaktadır. Türkçe öğretim programında sözlü iletişim alt alanı Avustralya anadil öğretim programında ise edebiyat alt alanı iki ülkenin birbirinden farklı olan alt beceri hedefleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkiye ve Avustralya ülkelerinin ilkököl 1. Sınıf anadil öğretim programları incelendiğinde her iki ülkenin öğretim programlarının yapısal olarak birbirine benzer unsurlara sahip olduğu gözlemlenmektedir. Ancak temel amaç ve becerilerin anlatıldığı ifadeler detaylı olarak incelendiğinde Türkiye'ye ait anadil öğretim programının oldukça akademik bir dille kaleme alındığı, Avustralya öğretim programında ise öznel ifadelerle anlatılma yolunun tercih edildiği görülmektedir. Türkçe anadil programındaki ifadelerden öğrencilere aynı anda birden

fazla becerinin kazandırılmak istendiği sonucuna ulaşılrken, Avustralya anadil öğretim programının daha yalın ifadeleri tercih ettiği ve öğrencileri daha özel becerilere yönlendirdiği görölmektedir. Örneđin Türkçe anadil öğretim programı öğrencilerin genel olarak dil kullanma becerisinden zevk almalarını sağlamayı hedeflerken, Avustralya öğretim programında İngilizce dilinin dünyadaki yeri ve önemi ve onu kullanmanın bireyi güçlü hale getireceğine dair özel bir vurgu görölmektedir. Benzer olarak, Türkçe öğretim programında öğrencilerin harfleri hangi formatta yazacaklarına dair detaylı açıklamalar mevcutken, Avustralya anadil öğretim programında harflerin nereye ve nasıl yazılması gerektiğine dair herhangi bir açıklamanın bulunmaması da Avustralya öğretim programının daha yalın bir tarzı ilke edildiğinin göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak, Türkçe öğretim programı ile Avustralya anadil öğretim programının şekilsel olarak ortak yönünün oldukça fazla olmasına rağmen içerik açısından Avustralya öğretim programının öğrencileri dilin felsefesini ve kullanım alanlarının çeşitliliğini algılamalarına yönelik daha fazla bir eğilime sahip olduğu görölmektedir. Bu bağlamda Türkçe öğretim programında mekanik ifadelerden daha fazla arındırılmış bir anlayışın hakim olması öğrencilerin dil öğrenimine daha olumlu katkı sağlayabilecektir. Öğrencilerin dil öğrenimine şekilsel olarak odaklanmak yerine öncelikli olarak dilin neden gerekli olduğu ve zenginlikleri üzerine düşünmeye sevk edilmesi daha sonraki anadil öğrenme süreçlerine de olumlu katkı sağlayabilecektir.

Not: Bu çalışma 27- 29 Ekim 2016 tarihlerinde Antalya’da düzenlenen 5th World Conference on Educational and Instructional Studies- WCEIS’de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

ACARA (2015). The Australian Curriculum for English, 1-4, Version 8.5. Australian Curriculum, Assessment and Reporting Authority, Ministry of Education, Canberra, Australia.

Aksan, D. (2004). *Dilbilim ve Türkçe Yazıları*. İstanbul: Multilingual Yayınları.

Aktaş, İ. ve Mirzeođlu, D. (2009). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin Okul Başarılarına Ve Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Spor metre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6 (1):1-8.

Apak, Ö. (2008). Türkiye, Finlandiya Ve İrlanda İlköğretim Programlarının Medya Okuryazarlığı Eğitimi Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Aslan, F. (2005). Türkiye ve Singapur fen Bilgisi Öğretim Programlarının TIMSS-R’ye Göre Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Böke, C. H. (2002). Türkiye ve İngiltere’deki İlköğretim Matematik Programlarının Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Demirbaş, E. (2007). Cumhuriyet Dönemi Türkçe Öğretimiyle Günümüz Türkçe Öğretiminin Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Durukan, E. (2009). 7. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinleri Anlamaya Yönelik Sorular Üzerine Taksonomik Bir İnceleme. *Milli Eğitim*, 181, 84-93.

Gacheche, K. (2010). Challenges In Implementing A Mother Tongue-Based Language in Education Policy: Policy And Practice In Kenya. *POLIS Journal*, Vol:4 p. 1-45.

Göçer, A.(2015). Temel Dil Becerilerinin Geliştirilmesinde Dil Bilgisi Öğrenme Alanının Yeri, İşlevi Ve Öğretimi: Bütünlük İlkesi Ve Tümevarım Yöntemi Ekseninde Tematik Bir Yaklaşım. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (1) .

- Karadağ, R. ve Gültekin, M. (2007). İlk Okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme ve Bireşim Yöntemlerinin Etkiliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3 (1), 102-121.
- Kılıç, A. (2002). Bir Metni Farklı Bir Şekilde İşlemenin Anlama Düzeyine Etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 27, (123), s. 53-61.
- Kuper, W. (2003) The Necessity Of Introducing Mother Tongues İn Education Systems Of Developing Countries. In: A. Ouane, ed. *Towards a Multilingual Culture of Education*
- MEB (2013). PISA 2012 Ulusal Ön Raporu. *Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü*. Ankara.
- MEB (2015). Türkçe Dersi (1-8. sınıflar) Öğretim Programı. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara.
- Ozil, Ş. ve Tapan, N. (1991). *Türkiye'nin Ders Kitapları Orta Öğretim Ders Kitaplarına Eleştirel Bir Yaklaşım*. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Yayınları, İstanbul.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe Öğretimi Yazıları*, Öncü Kitap, Ankara.
- Özgen, Ç. (2005). Avrupa Birliği'ne Üye 15 Ülkede ve Türkiye'de İlköğretim Birinci Kademe Bilgisayar Ders Programlarının Karşılaştırılması Ve Türkiye'deki Durumun Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Pattannayak, D. P. (1986). Educational Use of Mother Tongue. In Ed: Bernard Spolsky, *Language and Education in Multilingual Settings*, Wayside Books, Avon.
- Senemoğlu, N. (2000). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Şahin, İ. (2007). Yeni İlköğretim 1. Kademe Türkçe Programının Değerlendirilmesi. *İlköğretim Online*, 6 (2), s. 284-304.
- Şimşek, N.D. (2012). Türkiye Ve ABD'de Ana Dili Öğretimi (6. Sınıf Ana Dili Ders Kitaplarındaki Metinlerin Karşılaştırılması. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Thomas, W.P ve Collier, V. (1997). School Effectiveness for Language Minority Students. *NCBE Resource Collection Series*, No.9. George Washington University.
- Tok, G.; Tok, T. ve Mazi, A. (2008). İlk Okuma Yazma Öğretiminde Çözümleme ve Ses Temelli Cümle Yöntemlerinin Değerlendirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 53, 123-144.
- Yalçın, S. (1994). Metinden Öğrenme İlkelerine Göre Hazırlanan Ders Kitabının Öğrenci Erişisine Etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yapıcı, M. (2004), "İlköğretim Dilbilgisi Konularının Çocuğun Bilişsel Düzeyine Uygunluğu", *İlköğretim-Online Dergi*, 3(2), 26-34.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Yücel, E. Ö. (2008). İlköğretim Fen Ve Teknoloji Dersi Programının Uluslararası Karşılaştırmalı İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.